

Neatkarīga nozares profesionāļa/eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents:	Dr.sc.comm. Klinta Ločmele
Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis:	SIA "Valmieras TV"
Projekta nosaukums:	"Trīs kvadrātā"
Recenzēto satura vienību skaits:	4
Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi:	08.10.2021. – raidījums ar rakstniekiem 15.10.2021. – raidījums ar aktieriem 22.10.2021. – raidījums ar režisoriem 29.10.2021. – raidījums ar māksliniekiem

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):
_____.

Pamatojums

Satura koncepcijā sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi kā tādi nav īpaši izcelti, taču, noskatoties raidījumus – kultūras sarunu ciklu, kā to sauc veidotāji –, ir skaidrs, ka projekts atbilst sabiedriskā pasūtījuma principiem. Var piekrist tam, ko raksta projekta autori, ka saturs ir ne vien saistošs mūsdienu cilvēkam, bet arī vēlāk kalpos kā labs arhīva materiāls ar raidījuma viesu portretējumu. Saturs ļauj tuvāk iepazīt uzaicinātos kultūras jomas viesus gan sarunās, gan arī pēc viņu izvēlēm / atbildēm raidījuma veidotāju sarūpētajos nelielajos "uzdevumos".

Atbilstoša pieteiktajam ir arī raidījuma hronometrāža – raidījums vidēji ir 47-48 minūtes ilgs.

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):
_____.

Pamatojums

Raidījums atbilst satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam. Mazliet atšķiras nianse, piemēram, pieteikumā teikts, ka plānots stikla namiņu katru reizi novietot citā Latvijas ainavā un raidījuma viesiem kopumā iedegt gaismiņas. Tā vietā raidījums tika filmēts mežā bez gaismiņu iedegzināšanas, taču tās ir tikai nebūtiskas nesakritības ar koncepcijā pieteikto. Raidījuma saturs ir pilnīgs savā būtībā arī īstenotajā variantā – ar stikla namiņu mežā un iekārtoto filmēšanas vietu blakus tam svaigā gaisā. Patlaban raidījums nobalansē uz tās robežas, kurā nekļūst "pārsaldināts". Iespējams, visu paaudžu kopīga

gaismiņu iededzināšana varētu šo smalko robežu pārkāpt. Tāpēc šo nelielo nesakritību ar koncepcijā rakstīto drīzāk vērtēju kā ieguvumu raidījuma saturam.

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):

_____.

Pamatojums

Kā oriģinālu pieeju vērtēju ideju sapulcēt uz kopīgu sarunu vienas profesijas trīs vai pat četrus pārstāvjus (šajā gadījumā – rakstnieces, aktierus, režisorus un māksliniekus) un ļaut skatītājam vairāk iepazīt viņu personības, vērot mijiedarbību, sarunas viņu starpā un saspēli ar raidījuma vadītāju Rolandu Zagorski – Rolandu. Manuprāt, ir ļoti laba raidījuma vadītāja izvēle (par to plašāki komentāri ir 2.3. sadaļā). Projekts drosmīgi ir gājis ārpus ierastās filmēšanas telpas, iekārtojot pievilcīgu un mājīgu filmēšanas vietu mežā, kas ir būtiski gan pandēmijas kontekstā (vairāku cilvēku sapulcēšanās laukā, nevis šauras studijas apstākļos), gan arī parādot, ka raidījumu ieraksts var notikt neierastā vidē, raidījuma viesiem un skatītājiem to padarot kā piedzīvojumu. Tādējādi, vērtējot projekta ilgtspējas efektu, esmu atzīmējusi, ka tāds ir, proti, it potenciāls turpināt iesākto raidījumu, jo ir virkne profesiju, kurās var sapulcēt 3 paaudžu pārstāvjus un apspriest viņu kopīgās pārstāvētas nozares jautājumus. Kā novēlējums mediju projektiem kopumā ir arī turpināt meklēt radošus risinājumus filmēšanas vietu iekārtošanai.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):

_____.

Pamatojums

Projekta pieteikumā nav precīzi norādīts, kādās platformās saturs tiks izplatīts. Pieņemu, ka raidījums ir rādīts ReTV. Tas arī ir pieejams skatīšanai ReTV mājaslapā un Youtube.com platformā. Projekta autori norāda, ka raidījums varētu piesaistīt vairākas paaudzes, tostarp, pusaudžus, kuriem tā būtu iespēja iepazīt nākotnes profesiju, jo arī raidījuma viesi pārstāv dažādas vecuma grupas. Par citām paaudzēm var piekrist, šaubas raisa vienīgi pusaudžu piesaiste. Nevar izslēgt, ka kopā ar citiem ģimenes locekļiem viņi ir starp raidījuma skatītājiem, taču dažkārt raidījuma saturs ir dziļāks / apcerīgāks nekā daļai pusaudžu tas, iespējams, varētu būt interesants.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):

_____.

Pamatojums

Raidījums atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem. Ir ievērota arī politiskā neitralitāte – lai gan ir pieminēts, ka rakstniece Dace Rukšāne darbojas arī politikā, netiek detalizētāk iztirzāts pārstāvētais politiskais spēks, koncentrēšanās ir tikai uz radošo darbību rakstniecībā. Viedokļu daudzveidību nodrošina raidījuma viesi, kas nāk no trīs paaudzēm (tās nosacīti varētu saukt par paaudzēm, drīzāk karjeras posmiem). Un raidījums iegūst īpašu dinamiku tad, kad raidījuma viesiem viedokļi par kādiem jautājumiem atšķiras, piemēram, par to, cik attīstīta ir kino nozare patlaban Latvijā, vai māksliniekam ir nepieciešama akadēmiskā izglītība mākslā u.tml.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Recenzenta vērtējums

Lai gan raidījums pamatā ir sarunu raidījums, tā pārdomātais scenārijs piešķir dinamiskumu un raisa interesi skatīties tālāk – viesu skaits uz dīvāna kļūst arvien lielāks, katram arī ir kāds īpašs uzdevums – izvēlēties viņu raksturojošo lapiņu vai priekšmetu. Intriga ir arī par to, kādus jautājumus slēpj uzdāvinātās glezniņas otrā pusē ieliktā lapiņa, par kuru dalībnieki sākumā nezina. Režijas kvalitāte ir augsta, mūzika ir izmantota ļoti veiksmīgi – meditatīvi un neuzkrītoši skanot sarunu fonā, tā papildina mierpilno noskaņu. Ir neuzkrītoši dzirdamas arī putnu dziesmas un citas meža skaņas, kas neatkarīgi no tā, vai ierakstītas filmēšanas vietā vai arī ieraksts ar tām papildināts pēc tam, ļoti organiski iekļaujas raidījuma fona noformējumā.

Ieteikums ir uzlabot subtitru kvalitāti. Vairākās vietās subtitros ir sajaukti cilvēku uzvārdi, piemēram, Eižvertiņa norādīta kā Ežupiņa, Cilinskis – kā Žilinskis, kā arī citos vārdos, kas nav personvārdi, subtitru kļūdas var traucēt skatītājam uztvert saturu, ja tiek lasīti tikai subtitri. Piemēram, “kristāldzids” atšifrēts kā kristāla dzīve u.tml.. Vienlaikus apsveicami, ka titros slīprakstā noformēti anglicismi, piemēram, “draivs”, un, īsinot sarunu, ir saglabāta galvenā doma.

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Recenzenta vērtējums

Veiksmīgs vizuālais risinājums raidījuma intro daļā, kvalitatīvs, nostrādāts darbs, par kura vērtību un oriģinalitāti plašāk izklāstīts 1.3. punktā. Kā skatītājam ir interesanti arī tie brīži, kad arī paši raidījuma viesi uzdod jautājumus viens otram vai raidījuma vadītājam, radot savstarpējo saspēli.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas,

sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Recenzenta vērtējums

Raidījuma vadītājs – aktieris un režisors Rolands Zagorskis – Rolands – ir veiksmīga izvēle – ir profesionāli vairāk vai mazāk saistīts ar raidījuma viesu pārstāvētajām jomām un tās labi pārzina. Arī nedaudz personīgus un tiešus jautājumus viesiem uzdod ar zināmu vieglumu un rada sajūtu, ka ikviens viesis ir īpašs un gaidīts. Tas kopumā sarunu padara brīvāku un neformālāku. Gan valoda, gan ķermeņa valoda ir laba un izkopta. (Piebilde: vienā no raidījuma fragmentiem saruna tika vadīta slēgtajā pozā (ar rokām, kas sakrustotas uz krūtīm). Taču kopumā komunikācija ir atvērta, vadītājs vietām no sarunas moderatora kļūst arī par sarunas dalībnieku, iesaistoties ar atmiņstāstiem no savas pieredzes aktiera / režisora darbā, kas šajā raidījuma formātā ir pilnībā akceptējami. Notiek veiksmīga pāreja no vienas raidījuma daļas uz otru, ar emocionāli pacilājošu raidījuma noslēgumu. Viena no raidījuma dalībniecēm minēja, ka dalība raidījumā ir kā nodzīvota dzīve. Tam var piekrist arī no skatītāja pozīcijām, pateicoties projekta komandas un/vai raidījuma vadītāja radītajai gaisotnei un izvēlētajam komunikācijas stilam.

- 2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas** (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Recenzenta vērtējums

Izņemot raidījuma vadītāju, citi personāla pārstāvji kadrā nav redzami. Par aizkadrā paveikto nav iebildumu. Atzīmēšanas vērts ir operatora darbs – vizuāli skaisti kadri ar saules un ēnu spēlēm, izmantojot dabas un audiovizuālā formāta piedāvātās iespējas, filmējot mežā. It sevišķi raidījumā ar aktieriem, kad no skaidrām debesīm lija lietūs, tika iegūts vizuāli bagāts, emocionāls efekts.

2.5. Papildus piebildes

3. REKOMENDĀCIJAS

- 3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?**

Recenzenta vērtējums

Jā, atbalstu projekta realizēšanu nākotnē sabiedriskā pasūtījuma ietvaros. Raidījums izglīto par Latvijas kultūras aktualitātēm (piemēram, rakstnieču sarunā varēja uzzināt par jaunākajām latviešu literatūras grāmatām un to, kā tās top, māksliniekiem veltītā raidījumā iepazīt jaunu mākslinieci un vecmeistarus utt.) un vēl jo būtiskāk – par personībām, ko citā

formātā, piemēram, tādā kā ikdienas kultūras ziņas – nav iespējams atklāt. Īpaši vērtīga šķiet ideja sapulcēt trīs profesijas pārstāvjus no dažādiem vecumposmiem, kas skatītājam ļauj vērot viņu mijiedarbību, uzskatu līdzības / atšķirības, vienlaikus arī radot ļoti iekļaujošu vidi, parādot gan jaunus talantus, gan senioru vecuma cilvēkus, kuri visi sniedz kādu devumu Latvijas kultūrai. Raidījums arī piedāvā iedvesmu attīstīt savus radošos talantus, atklājot ceļu, kā raidījuma viesi ir nonākuši profesijā, klausot savam aicinājumam, kas ne vienmēr notiek agrāk jaunībā. Tāpat raidījums arī iedvesmo nepadoties un sasniegt izcilību savā darbā.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta vērtējums

Nepieciešams uzlabot subtitru kvalitāti.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Recenzenta vērtējums

Man nav pieejama informācija par citiem radošās komandas projektiem, kas īstenoti sabiedriskā pasūtījuma ietvaros, tāpēc šo sadaļu nevaru komentēt.

3.4. Papildus secinājumi/piebildes